Liivimaad rünnanud Vene väe tugevuse kohta on seni teadaolevad andmed väga puudulikud. Kaasaegsetes balti ja rootsi allikates hinnati seda 12—20 000 mehele, arvestamata suurearvulist voori meeskonda. Tõenäoliselt ei ulatunud see aga isegi kümne tuhandeni. Ebamäärased on samuti teated vene väe koosseisu kohta. Enamiku sellest moodustas nähtavasti vene aadliratsavägi, selle kõrval mainitakse poolakaid Leedust, keda, nagu nägime, võitles ka rootslaste ridades ning jalaväge-streletse, kuna aga suurtükivägi oli väga nõrk. Mis puutub selle väe võitlusvõimesse, siis ei saa hinnata seda kuigi kõrgeks. Arvestamata sõjakunsti ja -tehnika üldiselt madalat taset tolleaegses Venes, tuleb pidada silmas, et vene vägede paremik oli koondatud Riiat ründavasse peaväkke. Kuid igal juhul oli venelaste ülekaal niivõrd masendav, et Vastseliina garnison parema tahtmise juures ei võinud lootagi avaldada tõhusat vastupanu. Nähtavasti puudus ka tahe selleks, sest juba järgmise päeva (21. juuli) õhtul, enne kui vaenlane polnud teinud katsetki ründamiseks, andis komendant kindluse üle. Kaasaegsete arvamisel sundisid teda alistuma garnisoni sõdurid ise. Kapitulatsiooni tingimused on jäänud teadmatuks, kuid räägiti, et Aderkas ja tema sõdurid astunud vene teenistusse. Vähe hiljem koostatud Tartu garnisoni nimistus on Vastseliinas asunud sõdurid — 37 reameest, 2 kapralit ja 1 trummur — märgitud vangilangenuina. Ühel reamehel õnnestus põgeneda ja pääseda piiramise ajal Tartu.

De la Gardie arvates oleks võinud Vastseliina, kui komendant oleks olnud „aus mees", vastu panna kuni kolm päeva. Vaevalt oli aga mõtet ohverdada 40 meest, keda tungivalt vajati mujal, eriti aga Tartus, kolmegi päevase viivituse pärast.

Pärast Vastseliina langemist jätkasid venelased pikemalt peatumata edasimarssi Tartu poole Kirumpää kaudu, kuna Streiff, jälitatud tugevate vene ratsaväe salkade poolt, taganes edasi Volmari sihis. Ööl vastu 28. juulit teadustas süüdatud mõisade ja külade tulekuma Tartu kaitsjaile venelaste lähenemisest. Vaevalt nädalaga olid nad läbinud Tartu-Vastseliina vahemaa, ehk küll Fleming oli lasknud lammutada teel kõik suuremad sillad.

28. juulil jõudis kogu vene vägi linna ette ning asus kahte laagrisse, Tähtvere ja Ropka mõisa juurde. Juba 30. juulil ehitasid venelased esimese patarei künkale Jakobi värava (endise Jakobi tänava otsas) vastas, s. t. praegusele Tähtvere mäele. Leidnud Tähtvere metsast rootslaste poolt kiiruga maha unustatud kantsikorve, lisandasid nad sellele järgneval päeval veel teise, nähtavasti praeguse Tiigi ja Tähe tänava nurga lähedal. Nende paikade valikut rünnakuks oli põhjustanud esijoones

Tartu VI, lk. 215